

Ve vsi Drahotěšicích na Třeboňsku i jinde v okolí podnes žijí četní Vonešové. Rodové jméno pochází právě z této vsi, kde poprvé se připomíná roku 1490. Jmenovali se tak všichni držitelé zdejšího statku čp. 6, kterému se podnes říká „u Vonešů“. A právě to, že každý držitel statku je v archivních pramenech psán tímto příjmením, nesmírně ztěžuje rodopisnou práci. Nejvíce pak v období, kdy Vonešové, kteří dali statku jméno, odcházejí jinam a každý z nich nazývá se podle nového působiště, kam se přizemil a kde se usadil. V matrikách pak přichází k badateli jedna a táž osoba různými jmény a hledání v nich je skoro nemožné.

Nebýt schwarzenberského archivu v Třeboni, sotva by se mi podařilo překonat tzv. mrtvý bod. Jediné přesné seznamy poddaných a staré gruntovní knihy třeboňského panství umožnily mi najít spolehlivou souvislost mezi nejrůznějšími jmény a přízvisky v matrikách. Případ tohoto rodu může být i pro jiné rodopisce praktickým vodítkem, a proto podávám tu stručný přehled, jak zvali se členové rodu Vonešova od dob třicetileté války.

Podle zápisu gruntovní knihy obce Drahotěšice (sign. IA-5AU-16, fol. 268, schwarzenberský archiv v Třeboni), byl nejstarší známý předek rodu Vonešova jménem Pavel, pocházející z nedaleké vsi Kostelce roku 1653 dosazen na grunt, jenž byl odňat jakémusi Mikuláši Čápovi pro špatné hospodaření. Od té doby ale Pavel nazýván je Čápem a stejně tak všichni jeho potomci, dokud se neodloučili z domu otcovského.

Druhý syn Pavlův - Šimon, dostal se roku 1687 na zdejší statek Dolejškův a odtud píše se už jen jako Šimon Dolejšek. Třetí Pavlův syn Adam Čáp je zaznamenáván výhradně zas jako Adam Přeslička, a to od roku 1686, kdy přišel na statek po Jiříku Přesličkovi. Příjmení Čáp si podržel jenom nejstarší Pavlův syn Vít, který byl otcovým nástupcem na rodovém statku (později čp. 6).

Drahotěšice.

Drahotěschitz,

Ob. 593, č. 593.

Pošta, telegraf, stanice, fara: Ševětín - zdrav. obvod Bukovsko.

Přirážky: obecní zádné, školní 25%. - Jmění obce: 100.000 K. - Dluhy: 10.000 K.

Obecní zastupitelstvo: Star. Kadoun V. - Radní: Novotný V. - Kovář Fr. - Výbor: Bezemek Jan - Šerý Jos. - Týra Fr. - Pikous Jan - Voneš Václ. - Hanousek Fr. - viril. Schönauer Ad., kníž. les. spr. (za velkost.). - Ust. 1912. - Obec. taj. Jaroš Fr., uč.

Obecná škola III: Beran Fr., říd. uč. - Jaroš Fr. - Lusk Jan (zást. Maruška Jos.) - Rencová Marie - Chalupová Alžběta.

Hokynáři: Kubátová Marie - Nehoda Kar. - Nehoda Václ. - Nehodová Marie.

Hostince: Bambulová Anna (náj.) - Kazil Kar. (i rezn.).

Kolář: Lískovec Václ.

Kovář a podk.: Dolejšek Jan.

Krejčí: Chalupová Alžb. (d.).

Obchod smíš. zb.: Bambulová Marie - Týra Fr. (i traf.).

Obuvníci: Voneš Václ. - Vyhlídka Jan.

Pekař a krupař: Suchánek Ant.

Pokryvači: Fošenbauer Václ. - Nedvěd Fr.

Truhlář: Svoboda Ant.

Spolky: Skup. sdruž. malorošn., domk., chalup. a živnost. - Sbor dobrov. has.

Nejmladší Pavlův syn Jan Čáp se rovněž v létě 1686, maje před svatbou, usadil v drahotěšické obecní chalupě a píše se na rozdíl od svých bratří jako Chalupský. A právě tak je zapsán i v matrice narozených v Lomnici nad Lužnicí při křtu své dcery Žofie, a také ještě v gruntovní knize Drahotěšic ke 13. lednu 1696, kde se uvádí, že na grunt po Bohuslavu Wonssovi dostává se toho dne Jan Čáp neb Chalupskej. Ten ale právě od r. 1696 nadále užívá příjmi Voneš, právě tak jako i jeho syn Jiří *1697, který pak zůstává na Vonešově gruntu až do své smrti v roce 1759.

Ze šesti dětí tohoto Jiříka byli dva synové. Jeden z nich umřel mlád, druhý - starší Jan - také nesl příjmení Voneš až do svého skonu v roce 1802. Jeho druhorozený syn Josef se však roku 1773 přizemil na grunt Bláhu k vdově Majdaleně a dál už je zapisován jen jako Josef Bláha, málokdy Josef Bláha recte Voneš (recte = správně, náležitě).

Když i jeho stejnojmenný syn Josef ženitbou dostal se na statek Kočků, přijímá hned příjmení Kočka. K němu lze pak v matrikách narozených fary ševětínské zjistit, že je psán Josef Kočka neb Bláha, recte Voneš. Protože pak v každém dalším zápisu je uveden jinak, někdy jen Kočka, jindy Voneš nebo Bláha, není snadné se v té směsi vyznat. Zase mi pak pomohly jenom soupisy poddaných panství třeboňského, uchované v témže archivu pod signaturou ID-5AU-Nr. 1.

Až teprve synové tohoto Josefa Kočky - Bláhy - Voneše užívali příjmení Voneš na prvním místě, případně s dodatkem „vulgo Kočka, nebo podle

Drahotěšice v Chytilově Úplném adresáři království Českého, vyšlo v roce 1915.

dalšího statku „vulgo Kocián“. V další generaci dědů v devatenáctém století nesli už všichni výhradně příjmení Voneš. Ale na Kolářově statku čp. 3 v Ponědraži dvojí pojmenování Voneš - Kolář dodnes nevyzimelo.

Psáno v Třeboni 1928